

УДК 81'373.611Стус

DOI <https://doi.org/10.52726/as.humanities/2022.1.14>

Л. М. ШУСТ

кандидат філологічних наук,

викладач словесних дисциплін,

Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради,

м. Луцьк, Україна

Електронна пошта: lyud_mylka@ukr.net

<http://orcid.org/0000-0001-6761-5497>

О. М. ГОНЧАРУК

кандидат педагогічних наук,

викладач словесних дисциплін,

Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради,

м. Луцьк, Україна

Електронна пошта: super_lenagoncharuk@ukr.net

<http://orcid.org/0000-0001-8777-089X>

О. М. СТОЛЯРЧУК

викладач словесних дисциплін,

Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради,

м. Луцьк, Україна

Електронна пошта: olgastolarchuk546@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-5778-1608>

СЛОВОТВІРНА СПЕЦИФІКА ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКИХ НОВОТВОРІВ В. СТУСА: АФІКСАЦІЯ

Індивідуально-авторський словотвір впливає на розвиток образної системи поезії, збагачує поетичний лексикон, визначає перспективи творення нових номінативних одиниць за певними словотвірними типами, спонукає до подальшого активного використання виражальних мовних засобів. Лінгвістичні дослідження українських та зарубіжних мовознавців були присвячені вивченню різних аспектів оказіональних слів, зокрема: лексико-семантичного, словотвірного, лінгвостилістичного, лексикографічного, функціонального, прагматичного. У статті досліджено словотвірну специфіку індивідуально-авторських новотворів В. Стуса, зокрема афіксальні морфологічні способи словотвору.

Одним із засобів формування авторського стилю є застосування авторського словотвору. Авторські новотвори В. Стуса представлені чотирма основними частинами мови: іменники, прикметники, дієслова, прислівники. Основним способом утворення іменникових оказіоналізмів є морфологічний, у межах якого високою продуктивністю відзначається префіксально-суфіксальний спосіб творення, осново- та словоскладання, значно менше використовуються суфіксальний, префіксально-флексійний, безафіксний способи словотворення. Значно менше прикметникових оказіоналізмів, утворених суфіксальним, префіксальним та суфіксально-префіксальним способами. У деривації дієслівних оказіоналізмів активними способами є суфіксація, префіксація, а також префіксально-суфіксально-постфіксальний спосіб. Прислівникові оказіоналізми становлять незначну кількість й утворені в основному префіксально-суфіксальним способом.

Індивідуально-авторські новотвори відіграють важливу роль в образній картині творення світу письменником. Саме ці лексичні одиниці у В. Стуса несуть найбільше емоційне та стилістичне навантаження.

Ключові слова: індивідуально-авторські новотвори, афіксація, способи словотвору, деривація, лексичні одиниці.

Постановлення проблеми. Інтенсивне вивчення лексичних новотворів розпочинається з кінця минулого століття. Оказіоналізми в поетичному мовленні посідають помітне місце, а без їх усебічного вивчення неможливо

говорити про новаторство в поезії взагалі. Індивідуально-авторський словотвір впливає на розвиток образної системи поезії, збагачує поетичний лексикон, визначає перспективи творення нових номінативних одиниць за певними сло-

вотвірними типами, спонукає до подальшого активного використання виражальних мовних засобів. Особливого значення набуває аналіз фактів, що зумовлюють виникнення і функціонування авторських новотворів.

Аналіз попередніх досліджень. Перспективними щодо розвитку української неології вважають, зокрема, такі питання: вплив неологізмів на розвиток лексичної та словотвірної системи мови [Стишов; Нгомovenko]; виявлення характерних словотвірних тенденцій у національній мові певного хронологічного періоду, безпосереднім виявом яких є створення okazіоналізмів [Герман]; дослідження чинників, котрі впливають на появу індивідуально-авторських новотворів [Юрченко]; функціонування okazіоналізмів у текстах різних стилів і жанрів, а також у художніх творах окремих письменників [Жижома]; еволюційні процеси у сфері okazіональної номінації [Вокальчук] тощо. У зв'язку з цим лінгвістичні дослідження українських та зарубіжних мовознавців були присвячені вивченню різних аспектів okazіональних слів, зокрема: лексико-семантичного, словотвірного, лінгвостилістичного, лексикографічного, функціонального, прагматичного. Предметом представленого дослідження є словотвірна специфіка індивідуально-авторських новотворів В. Стуса.

Результати та дискусії. Одним із засобів формування авторського стилю є застосування авторського словотвору – оригінального комбінування різностилістичних узуальних морфем при творенні новотворів-іменників, прикметників, дієслів, прислівників тощо.

У мовознавчій науці існує два підходи до осмислення поняття okazіонального словотворення:

1) okazіональне словотворення використовує не тільки наявні в сучасній українській мові способи творення слів, а й призначені лише для утворення okazіоналізмів;

2) okazіоналізми утворюються тільки за особливими «мовленневими» моделями, відмінними від «мовних».

Вважаємо, що okazіоналізми – різні відхилення від лексичної норми, але не її порушення, тобто вони виникають за загальноживаними моделями, допускаючи при цьому відхилення від них у тому чи іншому відношенні.

Проаналізувавши okazіоналізми В. Стуса з точки зору їх словотворення, можемо стверд-

жувати, що тут представлені майже всі способи українського словотвору. Проаналізуємо афіксальні морфологічні способи словотвору.

1. Префіксальний спосіб (70 лексем). Для творення нових лексем автор застосовує як українські префікси (у тому числі й давні, непродуктивні), так і запозичені з інших мов.

Інколи саме нагромадження однотипних префіксів створює ідейний зміст вірша: «*Антиббивця, антисзуїт, / Антидеспот, антиможновладець. / Чорну крешеш гору, і граніт / по під ноги сиплеться в безладді*» [Стус 2008 : 228]. І далі ми розуміємо, що лексемами з префіксом *анти-* автор позначає себе: «...не кажіть, що жив я без пуття, / задаремне вам із мене кпнути».

Префікс спорадично навіть змінює частини мовну належність слова, напр., займенник себе за додавання префікса *анти-* стає іменником (*увійти в антисебе*). Префіксоїд *анти-* надає зображуваним реаліям значення несправжності.

Префікс *без-* автор використовує зазвичай для творення іменників (*безпуть, безліт*).

Афікс *ви-* уживаний переважно з дієсловами, позначаючи максимальну міру вияву ознаки: *виснути, вижовкнути* (а не просто пожовкнути), *вибавитись* (а не позбавитись), *виrozumіти* (а не зrozumіти). Часто префікс *ви-* замінює *за-*, позначаючи абсолютну ознаку, напр.: *виспокоїтись, витихнути, витухнути* (пор. *заспокоїтись, затихнути, затухнути*). Крім того, В. Стус використовує незвичні префікси для створення певної гри слів, глибшого поетичного змісту: «...це *вистане* мужності *вибути* вік, / це *виживу, вистою, викричу* я, / допоки поглине мене течія» [Стус 2003 : 168–169].

Дієслова з префіксом від- означають завершеність, доконаність дії. У новотворах В. Стуса такі слова мають відтінок приреченості, безповоротності: *відвірилося, відгаснути, віддаленити, відпрапорити* (останній, очевидно, утворений за зразком відмайоріти: *Відмайорів мій день. Відпрапорів...*). Іноді автор творить дієприкметники (*відвільглий, відринутий, відумерлий*).

Префікс *за-* в Стусовій інтерпретації найчастіше є заміною іншому, напр.: *зачичений* (від позичений), *запомогти* (від допомогти), *зажолобіти* (від пожолобіти). Оригінальним є використання цього афікса у прислівниках зі значенням максимального вияву ознаки: *зодосить, задуже*. Останній приклад підкреслює

антитезу: «...*ти замало був гордим / І задуже був гордим*» [Стус 2008 : 40].

Досить продуктивною для аналізованого матеріалу є новотвори іменників (подекуди прикметників) із словотвірними елементами *пів-, напів-*, що вказують на неповноту вияву ознаки: *півсебе, піввагання, напівбажання, напівступа* (ім.). Як відзначає Т. Берест, у поетичному мовленні В. Стуса функціонують новотвори із префіксом *пів-*, на який припадає основне експресивно-емоційне навантаження. Вони використовуються поетом при створенні метафоричної картини СРСР [Берест : 271]. Ці префіксоїди, вступаючи в незвичні словотвірні зв'язки, утворюють оригінальні, емоційно й семантично виразні оцінні лексеми. Утворені в такий спосіб слова є засобом сатиричної оцінки суспільного стану: «*О царство півсерць, півнадій, півпричалів, / півзамірів царство, півмаг і півдуш!*» [Стус 2003 : 278].

Механізм творення поетичних неологізмів цілком зрозумілий, оскільки вони сполучаються в поетичному ряду з нормативними дериватами (*напівлюди, напівтьма*).

Загалом неологізми стають більш експресивними, якщо вони ампліфікуються, зокрема, за близькими словотвірними ознаками. Утворені за загальномовним зразком лексеми *півсерце, півнадія, півпричал, півзамір, напівміра* тощо виразно означають «півжиття» громадян тоталітарної держави.

Окремо варто розглянути використання давнього префікса *па-* в оказіоналізмах В. Стуса. За твердженням В. Складенко, префікс *па-* нині втратив свою актуальність, оскільки у ході розвитку слов'янських мов він був витіснений дієслівним префіксом *по-* [Складенко]. Нагромадження слів із однаковим префіксом в одному рядку ще раз підтверджує його стилістичне навантаження: «*Тут паверх, паниз, пажиття і паскін, / переступай лискуче лезо меж, / і рідні лиця за порожні маски / тобі здадуться з понадгірних веж*» [Стус 2003 : 332]. Очевидно, автор проводить паралелі зі старослов'янськими утвореннями типу *пасинок, пагорок*, у яких формант *па-* надавав значення «ніби, несправжній, подібний», а дериват у цілому значив «подібний до предмета, названого мотивуючим словом, але неідентичний з ним; несправжній предмет, названий мотивуючим словом» [Складенко].

Але деривати із префіксом *по-* у В. Стуса такого значення не мають, пор.: *поніч, поранній, поокремі, порозгаслі*.

У незвичній функції вжито і префікс *пере-*. Зазвичай він додається до дієслів і має значення «рух через певний простір» (перейти, перебігти, перепливти). Однак В. Стус використовує афікс для творення іменників (і не завжди віддієслівних): «*Світ залито густою смолою / передум, перезла, перемсти*» [Стус 2003 : 151].

Очевидно, автор використовує інше значення цього префікса – «кратність, надмірний вияв дії», хоча самої дії не представлено (пор. також *перехвилі, переплески, перечекання*).

Аналізуючи лексеми із префіксом *перед-*, висновуємо, що тут має місце контамінація, тобто зрощення прийменника з іменником, досить характерне для цих частин мови: *передліто, передсвіт, передкінець*. Це ж стосується й префікса *поза-*: *позапростір, позачас*.

Префікси *пра-, прото-* використані для підкреслення давності, автентичності поняття: *прапервні, протобажання*, що підтверджує контекст: «...*де та межа, котрою / вертається утрачена душа / у прапервні*» [Стус 2003 : 221].

Префікс *при-* у словах *призабуття, притуга, припочаток* означає, очевидно, частковість, неповноту дії, хоча теж використаний для творення іменників.

Дієслова та віддієслівні утворення із префіксом *роз-* мають значення всеохопності, надмірності, поширення дії у різних напрямках. У зафіксованих лексемах цей префікс має таку ж семантику: *роззичений, розповнювати, розпрокльони*.

Одиничними прикладами представлені префікси *над-* (*надзелень*), *про-* (*прогрішний*), *проти-* (*протипотік*). У деяких лексемах виокремлюємо два префікси: *безокрай, сприкрити, спроневіра, щонаймертвий* (останнє утворення семантично не характерне для української мови, оскільки слова з абсолютним виявом ознаки, у т. ч. мертвий, не творять ступенів порівняння).

2. Суфіксальний спосіб (46 одиниць).

Найчастіше суфіксальним способом серед оказіоналізмів В. Стуса творяться дієприкметники:

– активного стану за допомогою суфіксів:

- -л- (*утеклий* ← *утекти, пограбілий* ← *пограбіти, порідшаний* ← *порідшати, осклілий* ← *оскліти, обраділий* ← *обрадїти, ждалиий*)

← ждати, *виголілий* ← виголіти, *витлілий* ← витліти);

- -н- (*спогадний* ← спогадувати, *скаржний* ← скаржитися, *забарний* ← забаритися);

- -іл- (*задавнений* ← задавненіти, *вигострілий* ← вигострити);

- -ом- (*зниканий* ← зникати);

- - пасивного стану із суфіксами:

- -ан- (*парламентований* ← парламентувати, *рабований* ← рабувати);

- -ен- (*вивласнений* ← вивласнити, *об'яснений* ← об'яснити, *прозорений* ← прозорити).

Активним є і зворотний процес – творення дієслів від прикметників: *більшити* ← більший, *воронити* ← вороний, *глухонімувати* ← глухонімиий, *єдинити* ← єдиний, *крихкотити* ← крихкий, *лиловити* ← лиловий, *просторити* ← просторий, *рожевити* ← рожевий.

Оказіональні іменники утворені переважно за допомогою таких суфіксів:

- -ник- (на позначення особи за властивістю чи ознакою, які визначають його ставлення до предмета, заняття): *печальники* ← печаль, *розрадники* ← розраяти, *самотники* ← самотній;

- -ість- (іменники жіночого роду для вираження узагальненої ознаки або властивості чогонебудь): *дробинність* ← дробинний, *незглибимість* ← незглибимий, *очужілість* ← очужілий;

- -анн-, -інн-, -енн- (віддієслівні іменники зі значенням узагальненої дії або продукту дії): *навикання* ← навикнути, *назнаменовання* ← назнаменувати, *повертання* ← повертатись; *сіння* ← снити, *чиніння* ← чинити, *віддячення* ← віддячити.

Поодиночними прикладами представлені суфікси -к- (*ласкавка*), -ин- (*голубиня*), -от- (*білота*). Лише один зафіксований прислівник утворений суфіксальним способом – *полохко* ← *полохкий*.

Різновидом суфіксального способу вважаємо постфіксальний (для творення дієслів): *алітеруватися*, *єдинітися*, *сталітися*.

Проаналізувавши цю групу okazіоналізмів В. Стуса, висновуємо, що часто вони творяться також від okazіоналізмів, напр., від таких лексем: *обрадїти*, *задавненїти*, *прозорити*, *навикнути* тощо.

3. Префіксально-суфіксальний спосіб (78 найменувань).

Один із найпродуктивніших в індивідуально-авторському словотворенні В. Стуса. Цим способом утворені okazіональні:

- прикметники: *висамотїлий*, *висліплий*, *витеплений*, *вилїтеплений*, *вигорбілий*, *виглухий*, *безобрійні*, *вилюднілі*, *зашестований*, *звонений*, *зволохатїлі*, *змозолений*, *знекрилений*, *знелюднілі*, *зновародженна*, *зсамотїлий*, *зчужїлий*, *найвласнїший*, *напропадимий*, *напруглий*, *обвеселенї*, *обезголосоений*, *олїтнений*, *опонїчні*, *переглухий*, *побожеволїлий*, *погорбатїлий*, *поєдинчий*, *понадгїрний*, *понадмірний*, *сколінений*;

- дієслова: *вивласнювати*, *виголіти*, *виголублювати*, *виїнакиувати*, *викопитїти*, *викружувати*, *вимертвити*, *випрозорїти*, *висклїти*, *долїтовувати*, *заботожїти*, *звіхолїти*, *зїнакиати*, *назнаменовувати*, *обмалювати* (← *малий*), *об'яснити*, *осклїти*, *погробити*, *порїзняти*, *прокопитити*, *розпелюстити*, *розпросторити*;

- дієприкметники: *вимїлілий*, *змаячений*, *обважнений*, *пограбілий*, *роз'єдинений*, *розбіглий*, *розверстїй*, *розкущений*, *розлітаний*, *розпросторений*, *розхвилений*;

- дієприслівник: *одгетькуючи*;

- іменники: *безїмення*, *виглиблення*, *зненавида* (*зненавидь*), *надвивищення*, *надзїр'я*, *наднебесся*, *окоренок*, *повечїр'я*, *подоцїв'я*, *привсюдність*, *присмокти*;

- прислівник: *безїскорно*.

Проаналізовані слова утворені як за традиційними в українській мові моделями, напр., *вивласнювати*, *виголублювати* (на кшталт *привласнювати*, *приголублювати*), *одгетькуючи* (за зразком *підтакуючи*), *надзїр'я*, *повечїр'я* (*узгїр'я*) тощо, так і оригінально: *найвласнїший* (від прикметника *власний* ступені порівняння не утворюються), *вимертвити* (як ми вже зазначали, префікс *ви-* уживаний переважно з дієсловами, позначаючи максимальну міру вияву ознаки, однак слово *мертвий* і так виражає максимальну міру вияву ознаки, тому додаткових префіксів не потребує) та ін.

Окремо розглядаємо лексеми, утворені **префіксально-суфіксально-постфіксальним способом** словотвору (9 дієслів): *вименишуватися*, *вжалитися* (← *жаль*), *залїститися*, *одзьобитися*, *опазуритися*, *опроститися*, *прорешечуватися*, *розліститися*, *розсвітається*.

4. Префіксально-флексійний спосіб (11 okazіоналізмів).

Слова, утворені цим способом, фіксуються спорадично і викликають певні дискусії

у мовознавців. Так, деякі лінгвісти, зокрема О. А. Земська, вважають, що прикметники типу безногий, безрукий і т. д. утворено способом префіксації у поєднанні з нульовою суфіксацією. Однак, крім зафіксованих прикметників – *безберегий, бездолий, безнебий*, – до цього способу творення, за нашими спостереженнями, належать також іменники: *бездоля, надгроззя, окрилля, охвиля, передчасся, підкрилля, подзвіння, узграниччя*. Вважаємо, що при їх творенні не брали участі суфікси (-л-, -з-, -с-, -н-, -ч-), а відбулося подовження, при якому подвоєні літери належать до однієї морфеми.

5. Безафіксний спосіб, або нульова суфіксація (15 іменників) застосовується в іменниках – назвах абстрактної дії, похідних від дієслів, і рідше – в назвах абстрактної якості, утворених від прикметників. За цими ж принципами утворені й okazionalizmi В. Стуса:

- віддієслівні: *виквіт* ← *виквітнути*, *достій* ← *достояти*, *жур* ← *журитися*, *мерехт* ← *мерехтити*, *натерп* ← *натерпитися*, *невитерп* ← *не витерпіти*, *невідь* ← *не відати*, *нестерп* (*стерп* (ім.)) ←

не стерпіти (*стерпіти*), *осорома* ← *осоромитися*, *перехлюп* ← *перехлюпувати*, *подум* ← *подумати*, *прóзим* ← *прозимувати*;

- відприкметникові: *близь* ← *близький*, *моторош* ← *моторошний*, *глиб* ← *глибокий* (зараховуємо цю лексему до okazionalizmів, бо, на відміну від літературної мови, вона має чоловічий рід: «...*А глибом / ворухиться сповите в сон коріння, / переганяє по старих судинах / застоюний і збрзкотілий сік*» [Стус 2003 : 162]).

Висновки. Отже, за нашими підрахунками, найпродуктивнішим з-поміж афіксальних способів словотвору виявився префіксально-суфіксальний – 78 одиниць, що становить близько 34% від загальної кількості, префіксальний спосіб представлений 70 одиницями (30,5%), суфіксальний – 46 (20%), префіксально-суфіксально-постфіксальний – 9 (4%), префіксально-флексійний – 11 (5%), безафіксний – 15 (6,5%). Індивідуально-авторські новотвори відіграють важливу роль в образній картині творення світу письменником. Саме ці лексичні одиниці у В. Стуса несуть найбільше емоційне та стилістичне навантаження.

ЛІТЕРАТУРА

1. Берест Т. Лексичні новотвори у поезії Василя Стуса. *Лінгвістичні студії*. Донецьк : ДонДУ. 1999. Вип. 5. С. 312–318.
2. Вокальчук Г. М. Словотворчість українських поетів ХХ століття. Острого : Нац. ун-т «Острозька академія», 2008. 536 с.
3. Герман В. В. Індивідуально-авторські неологізми (okazionalizmi) в сучасній поезії (60–90-ті роки) : автореф. дис. ... кандид. філол. наук : 10.02.01, Київський університет імені Тараса Шевченка. К., 1999. 22 с.
4. Жижомо О. О. Індивідуально-авторські новотвори у поетичному дискурсі 80-90-х років ХХ століття : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Донецьк, 2003. 20 с.
5. Склярєнко В. Г. Префікс па- в українській мові. URL : kulturamovy.univ.kiev.ua/KM/pdfs/Magazine25-15.pdf (дата звернення: 21.03.2022).
6. Стишов О. А. Динаміка лексичного складу сучасної української мови. Лексикологія. Лексикографія : навч. посіб. Біла Церква : Авторитет, 2019. 198 с.
7. Стус В. Палімпсест. Вибране. К. : Факт, 2003. 432 с.
8. Стус В. Поезія. Зібрання творів у 12 томах. Т. 4 : Вірші 1960-х років (поза збірками), вірші початку 1970-х років (поза збірками). К. : Факт, 2008. 480 с.
9. Юрченко Т. Г. Okazionalizmi у творчості Павла Загребельного: структурно-семантичний і стилістичний аспекти : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Київ, 2003. 18 с.
10. Hromovenko, V. (2020) Thematic Groups of Political Neologisms in English and Ukrainian: a Comparative Approach. *Science and Education a New Dimension. Philology*. VIII(66). Issue: 218. 31–34.

REFERENCES

1. Berest, T. (1999). Leksychni novotvory u poezii Vasyliya Stusa [Lexical innovations in the poetry of Vasyl Stus]. *Linhvistychni studii*. Donetsk : DonDU. Vyp. 5. P. 312–318 [in Ukrainian].
2. Vokalchuk, H. M. (2008). Slovtvorchist ukrainskykh poetiv KhKh stolittia [Word formation of Ukrainian poets of the twentieth century]. Ostroh : Nats. un-t «Ostrozka akademiia». 536 p. [in Ukrainian].
3. Herman, V. V. (1999). Indyvidualno-avtorski neolohizmy (okazionalizmy) v suchasni poezii (60–90-ti roky) [Individual-author neologisms (occasionalisms) in modern poetry (60–90s)] : avtoref. dys. ... kandyd. filol. nauk : 10.02.01, Kyivskiy universytet imeni Tarasa Shevchenka. K. 22 p. [in Ukrainian].
4. Zhyzhoma, O. O. (2003). Indyvidualno-avtorski novotvory u poetychnomu dyskursi 80–90-kh rokiv XX stolittia : avtoref. dys. ... kand. filol. nauk : 10.02.01. Donetsk, 2003. 20 p. [in Ukrainian].

5. Skliarenko, V. H. Prefiks pa- v ukrainskii movi [The prefix pa- in the Ukrainian language]. URL : kulturamovy.univ.kiev.ua/KM/pdfs/Magazine25-15.pdf (Last accessed: 21.03.2022) [in Ukrainian].
6. Styshov, O. A. (2019). Dynamika leksychnoho skladu suchasnoi ukrainskoi movy. *Leksykologhiia. Leksykohrafiia* [Dynamics of lexical structure of modern Ukrainian language. Lexicology. Lexicography] : navch. posib. Bila Tserkva : Avtorytet, 2019. 198 p. [in Ukrainian].
7. Stus, V. (2003). Palimpsest. Vybrane [Palimpsest. Favorites]. K. : Fakt, 2003. 432 p. [in Ukrainian].
8. Stus, V. (2008). Poeziia. Zibrannia tvoriv u 12 tomakh. T. 4 : Virshi 1960-kh rokiv (poza zbirkamy), virshi pochatku 1970-kh rokiv (poza zbirkamy) [Poetry. Collection of works in 12 volumes. Vol. 4 : Poems of the 1960s (out of collections), poems of the early 1970s (out of collections)]. K. : Fakt, 2008. 480 p. [in Ukrainian].
9. Yurchenko, T. H. (2003). Okazionalizmy u tvorchosti Pavla Zahrebelnoho: strukturno-semantychnyi i stylistychnyi aspekty [Occasionalisms in the work of Pavel Zagrebelny: structural-semantic and stylistic aspects] : avtoref. dys. ... kand. filol. nauk : 10.02.01. Kyiv, 2003. 18 p. [in Ukrainian].
10. Hromovenko, V. (2020) Thematic Groups of Political Neologisms in English and Ukrainian: a Comparative Approach. *Science and Education a New Dimension. Philology*. VIII (66). Issue: 218. 31–34.

L. M. SHUST

Candidate of Philological Sciences,

Teacher of Verbal Disciplines,

*Municipal Higher Educational Institution “Lutsk Pedagogical College” of the Volyn Regional Council,
Lutsk, Ukraine*

E-mail: lyud_mylka@ukr.net,

<http://orcid.org/0000-0001-6761-5497>

O. M. HONCHARUK

Candidate of Pedagogical Sciences,

Lecturer of Verbal Disciplines,

*Municipal Higher Educational Institution “Lutsk Pedagogical College” of the Volyn Regional Council,
Lutsk, Ukraine*

E-mail: super_lenagoncharuk@ukr.net

<http://orcid.org/0000-0001-8777-089X>

O. M. STOLIARCHUK

Lecturer of Verbal Disciplines,

*Municipal Higher Educational Institution “Lutsk Pedagogical College” of the Volyn Regional Council,
Lutsk, Ukraine*

E-mail: olgastolarchuk546@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-5778-1608>

WORD-FORMING SPECIFICITY OF AUTHOR – INDIVIDUAL INNOVATIONS BY V. STUS: AFFIXATION

Author-individual word formation influences the development of the figurative system of poetry, enriches the poetic lexicon, determines the prospects of creating new nominative units for certain word-forming types, encourages further active use of expressive language. Linguistic research of Ukrainian and foreign linguists was devoted to the study of various aspects of occasional words, in particular: lexical-semantic, word-forming, linguistic-stylistic, lexicographic, functional, pragmatic. The article investigates the word-forming specifics of individual authorial innovations of V. Stus, in particular affix morphological ways of word formation.

One of the means of forming an author's style is the use of author's word formation. Author's innovations of V. Stus are represented by four main parts of speech: nouns, adjectives, verbs, adverbs. The main method of formation of noun occasionalisms is morphological, within which the prefix-suffix method of creation, base and word formation is marked by high productivity, much less suffix, prefix-inflectional, non-affix methods of word formation are used. There are much fewer adjective occasionalisms formed by suffixal, prefixal, and suffixal-prefixal ways. In the derivation of verbal

occasionalisms, the active methods are suffixation, prefixation, as well as the prefix-suffix-postfix method. Adverbial occasionalisms are insignificant and are formed mainly by prefix-suffix method.

Individual authorial innovations play an important role in the figurative picture of the creation of the world by the writer. These lexical units carry the greatest emotional and stylistic load in the works of V. Stus.

Key words: author-individual innovations, affixation, word-formation methods, derivation, lexical units.